

POSTANOWIENIE

13 marca 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Mariusz Załucki

na posiedzeniu niejawnym 13 marca 2024 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa G. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w
restrukturyzacji w P.
przeciwko P. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w T.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej P. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w T.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu
z 21 kwietnia 2023 r., I AGa 380/21,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 5 400 (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego postanowienia pozwanej do dnia zapłaty.**

UZASADNIENIE

Pozwana P. sp. z o.o. z siedzibą w T. wywiodła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 21 kwietnia 2023 r., wydanego w sprawie z powództwa G. sp. z o.o. w restrukturyzacji z siedzibą w P. o zapłatę.

Pozwana uzasadniła wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania następującymi argumentami:

1. Występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego czy na kanwie art. 253 Prawa restrukturyzacyjnego możliwe jest potrącenie wzajemnych wierzytelności, które nie są objęte układem tj. czy takie uprawnienie dotyczy wszelkich wierzytelności powstałych pomiędzy stronami czy też jedynie tych, które stały się wymagalne do dnia otwarcia przyspieszonego postępowania układowego.
2. Potrzebą dokonania wykładni art. 253 Prawa restrukturyzacyjnego w ww. zakresie.
3. Oczywistą zasadnością.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy wielokrotnie wskazywał już, że powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) powinno spełniać wymagania stawiane zagadnieniu prawnemu przedstawianemu Sądowi Najwyższemu przez sąd drugiej instancji w razie powstania poważnych wątpliwości (art. 390 § 1 k.p.c. – zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2014 r., I UK 361/13, z 14 września 2012 r., I UK 218/12), których nie można rozwiązać za pomocą powszechnie przyjętych reguł wykładni prawa (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z 8 maja 2015 r., III CZP 16/15, z 24 października 2012 r., I PK 129/12). Wspomniane wątpliwości muszą znajdować się w związku przyczynowym z rozstrzygnięciem sprawy (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 5 listopada 2014 r., III CZP 79/14), który powinien wynikać z uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 22 listopada 2013 r., III CZP 71/13). Istotne zagadnienie prawne należy zatem postawić w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, by mogło być rozpatrywane w oderwaniu od konkretnego stanu faktycznego, a wątpliwości z nim związane muszą mieć charakter wyłącznie prawny, czyli nie mogą obejmować elementów stanu faktycznego sprawy (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z 16 maja 2012 r., III CZP 14/12, z 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14, z 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14).

Powołanie się na przyczynę kasacyjną przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga natomiast wykazania przez stronę skarżącą, że chodzi o wykładnię wyraźnie wskazanego przepisu prawa, którego treść i znaczenie nie zostały

dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowym orzecznictwie lub, że istnieje potrzeba zmiany ich dotychczasowej wykładni, podania, w drodze stosownego jurydycznego wyводу, na czym owe wątpliwości polegają, a także że mają one poważny oraz rzeczywisty charakter i ich rozstrzygnięcie wiąże się z rozpatrywaną sprawą i jest istotne z punktu widzenia wyniku postępowania oraz publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Jeżeli podstawą wniosku w tym zakresie jest twierdzenie o występujących w orzecznictwie sądowym rozbieżnościach wynikających z dokonywania przez sądy różnej wykładni przepisu, konieczne jest wskazanie rozbieżnych orzeczeń, dokonanie ich analizy i wykazanie, że rozbieżność wynika z różnej wykładni wskazanego przepisu (zob. postanowienia SN z 20 grudnia 2023 r., I CSK 6296/22; z 6 grudnia 2023 r., I CSK 620/23; z 25 października 2023 r., I CSK 2968/23 oraz z 19 września 2023 r., I CSK 4824/22).

Z kolei skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., jeżeli zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni i w wyniku takiego naruszenia prawa zapadło w drugiej instancji orzeczenie oczywiście wadliwe. O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Skarżący zaś powinien uzasadnić tę przesłankę, wskazując jedynie na argumenty mieszczące się w zakresie kognicji Sądu Najwyższego. Nie może więc powoływać się na wadliwość ustaleń faktycznych, ani opierać na innych faktach niż stanowiące podstawę rozstrzygnięcia (zob. np. postanowienia SN z 7 grudnia 2023 r., I CSK 5630/22; z 8 listopada 2023 r., I CSK 3494/23; z 20 października 2023 r., I CSK 1631/23 oraz z 25 września 2023 r., I CSK 903/23).

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania nie czyni zadość żadnej ze wskazanych przesłanek. Zagadnienie prawne oraz potrzeba wykładni nie dotyczą bowiem skomplikowanego problemu o charakterze prawnym, którego nie podjęto jeszcze w orzecznictwie bądź który doczekał się rozbieżnych rozstrzygnięć. Odpowiedzi na pytania przedstawione przez skarżącą wynikają bowiem wprost z treści art. 253 Prawa restrukturyzacyjnego. Zgodnie z tym przepisem potrącenie

wierzytelności wzajemnych jest niedopuszczalne od dnia otwarcia przyspieszonego postępowania układowego do dnia jego zakończenia albo uprawomocnienia się postanowienia o umorzeniu przyspieszonego postępowania układowego w dwóch wyraźnie wskazanych w § 1 sytuacjach. Potrącenie jest zaś dopuszczalne, jeżeli nabycie wierzytelności nastąpiło wskutek zapłaty długu, za który nabywca odpowiadał osobiście albo pewnymi przedmiotami majątkowymi, i jeżeli odpowiedzialność nabywcy za dług powstała przed dniem złożenia wniosku o otwarcie przyspieszonego postępowania układowego (§ 2). Jego skuteczne dokonanie zależy jednak od zachowania trzydziestodniowego terminu oznaczonego w § 3 analizowanego przepisu. Z ustaleń stanu faktycznego przyjętych przez Sąd II instancji wynika zaś, że przyczyną nieuwzględnienia zgłoszonego potrącenia było przekroczenie tego terminu ustawowego.

Natomiast oczywista zasadność skargi nie została w ogóle przez skarżącego uzasadniona. Aby umożliwić Sądowi Najwyższemu dokonanie oceny tej przesłanki skarżący powinien wskazać przepis prawa, którego naruszenie doprowadziło jego zdaniem do wydania oczywiście nieprawidłowego wyroku oraz opisać, w jaki sposób naruszenie to spowodowało wydanie wadliwego rozstrzygnięcia.

Z tej przyczyny Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania, o kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnął zaś na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 i § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

(r.g.)